

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRİK , 1919-20, s. 101. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591134842784/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

XXIII

EN LIDEN TALE TIL AEDELSMÆND
OM AT HOLDE SIG FRA STUDERINGER.

I Grevernes og Riddernes Stand her i Landet har jeg en ædel Velynder, som ofte beviser mig den Ære at skrive mig til^{a)}. For nogle Aar siden hilste jeg paa ham, ved hvilken Lejlighed han holdt mig fast i sit Bibliothèque næsten lige til Solens Nedgang, ej alene med lærde Samtaler, men ogsaa med angentemt Eftersyn blandt andet af hans Forfædres Skrifter, dels paabegyndte, dels fuldførte, men endnu ikke udgivne. Over disse glædede jeg mig forunderlig og kunde ej bare mig for, med Lovprisning af de gamle Dages Dyd og Lærdom, at klage paa den adelige Ungdom i vore Dage, hvilken ustadig, blødagtig og skødesløs giver sine Lyster Tøjlen, bærer Had til de i Sandhed frie Kunster og kaster Vrag paa al Omsorg for Sindet. Dertil svarede han: »Vær vis paa at jeg i Hofmændenes Kreds ej anderledes lægger Dølgemaal paa min Viden i de boglige Kunster end Forbryderen paa sine Anslag, Kirkerøveren paa sit Ran eller Stimanden paa sit Sværd. Vær vis paa at jeg ofte ønsker, eller rettere fuldt og fast haaber, at hin ædle Oplæring af vort Folk, som i Øjeblikket er næsten landsforvist fra Adelenes Rige, en Gang skal genindsættes i sin Værdighed^{b)}; siden vore Sager ere sunkne saa dybt, at Landet er saa at sige tomt for saadanne, som kunne rettelig forestaa Gesandtskaber, og hvilke vi med Hæder kunne sætte

op imod de udenlandske Fyrsters Tjenere.« Ved at høre dette kom jeg i Tanker om en skæmtefuld *liden Tale til Adelsmænd om at holde sig fra Studeringer* af en eller anden uvis Forfatter^{c)}, hvilken laa gemt hjemme hos mig selv. Dens Hovedindhold fortalte jeg hans højgrevelige Excellence; men han, som jo var den største Velynder af Lærdom og lærde Mænd, aflød ej med at minde mig om, at jeg, naar jeg kom hjem, maatte sende ham den saarest muligt. Jeg adlød og meddelte ham den med Glæde. Af denne *liden Tale* følger her en Copi:

Drenge, Ynglinge, unge og gamle Mænd af Fædrelandets Adel!

»Nu først ønsker jeg alvorlig vort kære Fædreland til Lykke, siden jeg — ej uden stor Glæde — fornemmer, at I (med Undtagelse af nogle få, hvilke tilskyndes af deres mindre ædle, for ej at sige skarnagtige Blod) ifølge Sindenes tavse Overensstemmelse ere samdrægtige i Ringeagt for de boglige Kunster, som den gemene Mand kalder *frie*; at I saa at sige ved en fælles Sammensværgelses Ed holde Eder forbundne til en heroisk Ørkesløshed; at I højlig eller reitere ene og alene finde Moro ved Heste, Hunde, Tærningspil, Dans, Comoedier, Nattesvir; at I med eet Ord *leve sybaritisk*^{d)}. For sand ypperligt, viseligt, adeligt! Det er jo nemlig paa disse Kunster og Studeringer at vort Navns Hæder hviler — hvad alle fornuftige Mennesker tilstaa — for ej at tale om Fædrelandets Tarv. Hvad om Eders Forfædre atter kom til-